

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobkyň: **a) B. S., b) S. M.**, zastoupena žalobkyní: B. S. jako zákonným zástupcem, zastoupené Mgr. Jiřím Gregůrkem, advokátem se sídlem Na Kaplance 491/8, Beroun, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2007, č. j. OAM-871/VL-07-P13-2006, o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 8. 2008, č. j. 32 Az 60/2007 – 71,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému advokátovi stěžovatelů Mgr. Jiřímu Gregůrkovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 8711 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatelů nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadly žalobkyně (dále též „stěžovatelky“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, jímž byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 14. 9. 2007, č. j. OAM-871/VL-07-P13-2006. Rozhodnutím správního orgánu nebyla stěžovatelkám k jejich žádosti udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Krajský soud přisvědčil správnímu orgánu, že stěžovatelky nesplňují podmínky udělení azylu. Popsané jednání některých příslušníků policie vůči stěžovatelce B. S. nebylo jistě adekvátní, pokud ji však upozorňovali na povinnost registrace náboženských skupin, nelze je považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Krajský soud přisvědčil správnímu orgánu, že problémy stěžovatelky s policií nebyly tak intenzivního charakteru,

aby v nich bylo možné spatřovat pronásledování. Stejný závěr platí i pro její nezletilé dítě. Dále poukázal na to, že ve výpovědích stěžovatelky týkajících se jednotlivých návštěv policie včetně uváděné domovní prohlídky jsou po porovnání s výpověďmi jejího manžela značné rozpory, které snižují věrohodnost jejího azylového příběhu. V aplikaci ust. § 13 zákona o azylu neshledal soud žádných pochybení; při posouzení důvodů udělení humanitárního azylu žalovaný nevybočil z mezí stanovených zákonem. Soud se dále ztotožnil se závěrem žalovaného, že nebylo prokázáno, že by stěžovatelkám v případě návratu hrozilo nebezpečí vážné újmy podle § 14a zákona o azylu.

Pokud jde o zdravotní stav stěžovatelky B. S., soud poukázal na to, že stěžovatelka v žádosti o mezinárodní ochranu označila svůj zdravotní stav za dobrý, o duševním onemocnění se nezmínila při pohovorech či v žalobě. Tuto skutečnost uvedla teprve v rámci soudního řízení v žádostech o odročení jednání. Soud pak konstatoval, že žádné z lékařských vyšetření provedených na území ČR nezjistilo vážnou duševní poruchu.

Stěžovatelky napadly rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Namítly, že krajský soud nesprávně zjistil skutkový stav věci a na základě toho vydal nesprávné rozhodnutí. Soud porušil práva stěžovatelky B. S. tím, že nevyhověl jejímu návrhu na přezkoumání zdravotního stavu, ačkoli trpí 12 let chronickým psychickým onemocněním, které má podle jejího názoru vliv na její schopnost řádně hájit svá práva v řízení. Stěžovatelka poukázala na to, že se jí v mezidobí narodila dcera, ohledně jejich práv se v řízení nejednalo.

V doplnění kasační stížnosti stěžovatelka B. S. uvedla, že byla v Kazachstánu pronásledována z důvodu náboženství. Není vyloučeno, že po návratu by se perzekuce ještě vystupňovala a pro své náboženské přesvědčení by byla odsouzena a uvězněna nebo by jí byly odňaty děti. Správní orgán sice opatřil několik zpráv MZV USA a MZV ČR, ty však logicky nemohou postihovat všechny problémy a příkoří, ke kterým v Kazachstánu dochází. Správní orgán vůbec nezohlednil vlastní zkušenosti stěžovatelky a dostupné zprávy nezávislých pozorovatelů. Stěžovatelky ke kasační stížnosti doložily dvě zprávy o situaci v Kazachstánu ilustrující skutečnou situaci v zemi a zvláštní moc. Dále namítly, že žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany stěžovatelce S. M. dne 14. 9. 2007. V této době ještě nebyla ukončena řízení o udělení mezinárodní ochrany rodičům stěžovatelky, neboť ti podali správní žalobu, která měla podle ust. § 32 odst. 3 zákon o azylu odkladný účinek. Správní orgán tudíž při rozhodování o udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle ust. § 13 a § 14a zákona o azylu vycházel ze stavu, který neměl oporu ve spisech.

Podaná žaloba byla projednána v nepřítomnosti stěžovatelky B. S., ačkoli tato řádně žádala o odročení jednání a chtěla se jednání osobně zúčastnit. V důsledku chybného postupu soudu jí tak byla odňata možnost podrobněji popsat a doplnit důvody pro udělení azylu při ústním jednání, což podle jejího názoru mohlo mít vliv na rozhodnutí soudu. Stěžovatelky navrhly, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Při rozhodování o kasační stížnosti žalobkyň musel nejprve Nejvyšší správní soud posoudit, zda jsou splněny podmínky řízení. Vzhledem k tomu, že napadený rozsudek byl krajským soudem vynesena dne 25. 8. 2008, tedy po účinnosti novely azylového zákona č. 350/2005 Sb., zkoumal Nejvyšší správní soud nejprve otázku, zda je kasační stížnost přijatelná ve smyslu ust. § 104a s. ř. s., tedy zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelek. Vycházel přitom z precedentního usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatelky spatřují přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů. K postavení vyznavačů tzv. čistého islámu v Kazachstánu se Nejvyšší správní soud již dostatečně vyjádřil např. v rozsudku ze dne 10. 6. 2008, č. j. 8 Azs 23/2008 - 75, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 24. 4. 2008, č. j. 7 Azs 12/2008 - 98, www.nssoud.cz. Zde dospěl k závěru, že příslušníci tzv. čistého islámu nejsou v zemi jejich původu pronásledováni, diskriminováni ani nepřiměřeně trestáni. Podrobně se přitom zabýval otázkou, kdy konkrétní formy negativních reakcí žadatelova okolí či orgánů státní moci již dosahují jednotlivě či ve svém souhrnu takové intenzity, aby je bylo možno považovat za „opatření působící psychický nátlak“ ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu. Zákonný požadavek povinné registrace náboženských skupin v Kazachstánu pak Nejvyšší správní soud považoval za zcela legitimní, odůvodněný zájmem na ochraně bezpečnosti osob. Nejedná se tedy o výraz porušování lidských práv (náboženské svobody), resp. o pronásledování z náboženských důvodů. Osoba, která se tomuto požadavku nepodřídí, je pak vystavena oprávněné pozornosti státních orgánů. K otázce zjišťování skutkového stavu relevantního pro posouzení žádosti o azyl a významu zpráv o stavu dodržování lidských práv v zemi původu žadatele se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 30. 11. 2006, č. j. 4 Azs 264/2005 - 68, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 11. 5. 2005, č. j. 3 Azs 246/2004 - 40, www.nssoud.cz; k důvodnosti kasační stížnosti, v níž stěžovatel namítá, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, např. v rozsudku ze dne 22. 3. 2005, č. j. 4 As 56/2003 - 76, www.nssoud.cz. Prováděním dokazování krajským soudem se pak Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, www.nssoud.cz.

Co se týče důvodů pro odročení jednání podle § 50 s. ř. s., lze odkázat např. na rozsudek ze dne 15. 9. 2004, č. j. 2 Azs 101/2004 - 56, www.nssoud.cz, či rozsudek ze dne 22. 4. 2004, č. j. 4 Azs 71/2004 - 58, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud se rovněž v řadě svých rozsudků dostatečně zabýval žádostí o azyl podanou za účelem sloučení rodiny, a to např. v rozsudku ze dne 12. 8. 2004, č. j. 4 Azs 147/2004 - 81, www.nssoud.cz, kde zdůraznil, že základní podmínkou pro aplikaci § 13 zákona o azylu je existence pravomocného rozhodnutí o udělení azylu některému z rodinných účastníků stěžovatele. K možnosti udělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu na základě volného správního uvážení správního orgánu se Nejvyšší správní soud vyslovil např. v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 - 72, www.nssoud.cz; ke zdravotním aspektům jakožto důvodům pro poskytnutí humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud již vyjádřil např. v rozsudku č. j. 3 Azs 226/2005 - 68 ze dne 18. 10. 2005, www.nssoud.cz.

Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námítky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost žalobkyň podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Ustanovenému zástupci stěžovatelek náleží podle ust. § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti snižena v souladu s § 12 odst. 4 vyhlášky o 20 %, tedy ve výši 6720 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 7320 Kč. Protože je ustanovený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 1391 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 8711 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatelek nese dle ust. § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 7. května 2009

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu